

Primordiální událost / Událost primordiální
Ladislav Hejdánek

This is a part of the original document:

[1995](#)

jedná se o část původního dokumentu:

[1995](#)

- ◆ myšlenkový deník – záznam, česky, vznik: 14. 4. 1995
- ◆ philosophical diary – record, Czech, origin: 14. 4. 1995

Primordiální událost / Událost primordiální

Teoretický model primordiální události představuje nejmenší „kvantum“ vnitřně sjednoceného událostního dění, dále již nedělitelného, ale majícího vždy ještě charakter dění, které má nějaký počátek a konec (a mezi obojím dějový průběh). Izolovaná primordiální událost není a nemůže být součástí našeho světa (vesmíru). Svět (vesmír) není „založen“ na primordiálních událostech, nýbrž na reálných (realizovaných, uskutečněných) vztazích mezi nimi, přesněji na jejich vzájemných reakcích (tedy také událostech, ale odvozených, druhotných). Primordiální událost, která na nic nereaguje (a tedy nenavazuje) a na kterou nic jiného nereaguje, zůstává vně světa, tj. nenechává ve světě žádnou stopu (to znamená: pro svět jako by k ní nikdy nedošlo). Předpokladem vzniku světa je jednak určitá minimální hustota (frekvence) takových událostí, jednak jejich reaktivita, tj. schopnost (zprvu) na sebe navzájem reagovat. K tomu je ovšem zapotřebí jednak prostoru, v němž se jednotlivé události k sobě mohou přiblížit a mohou se tak spolu setkat, jednak času, který jim ono přiblížení a setkání vůbec dovolí. Protože vznik světa a zároveň vznik času i prostoru je alespoň okrajově tématem astrofyzikální kosmologie, může být tomuto oboru s jistými výhradami přenechán k dalšímu zkoumání. Jedna věc však je zřejmá: každá událost (tedy také a zejména událost primordiální) si nese svůj vlastní čas jako aspekt svého událostního dění, a tento její „vlastní“ čas s ní začíná a také končí. Právě tak každá akce a reakce kterékoli události má svůj „akční“ čas. Skutečně vážným problémem je onen společný čas, díky kterému se dvě události mohou setkat a na sebe navzájem reagovat.

(Písek, 950414-1.)